

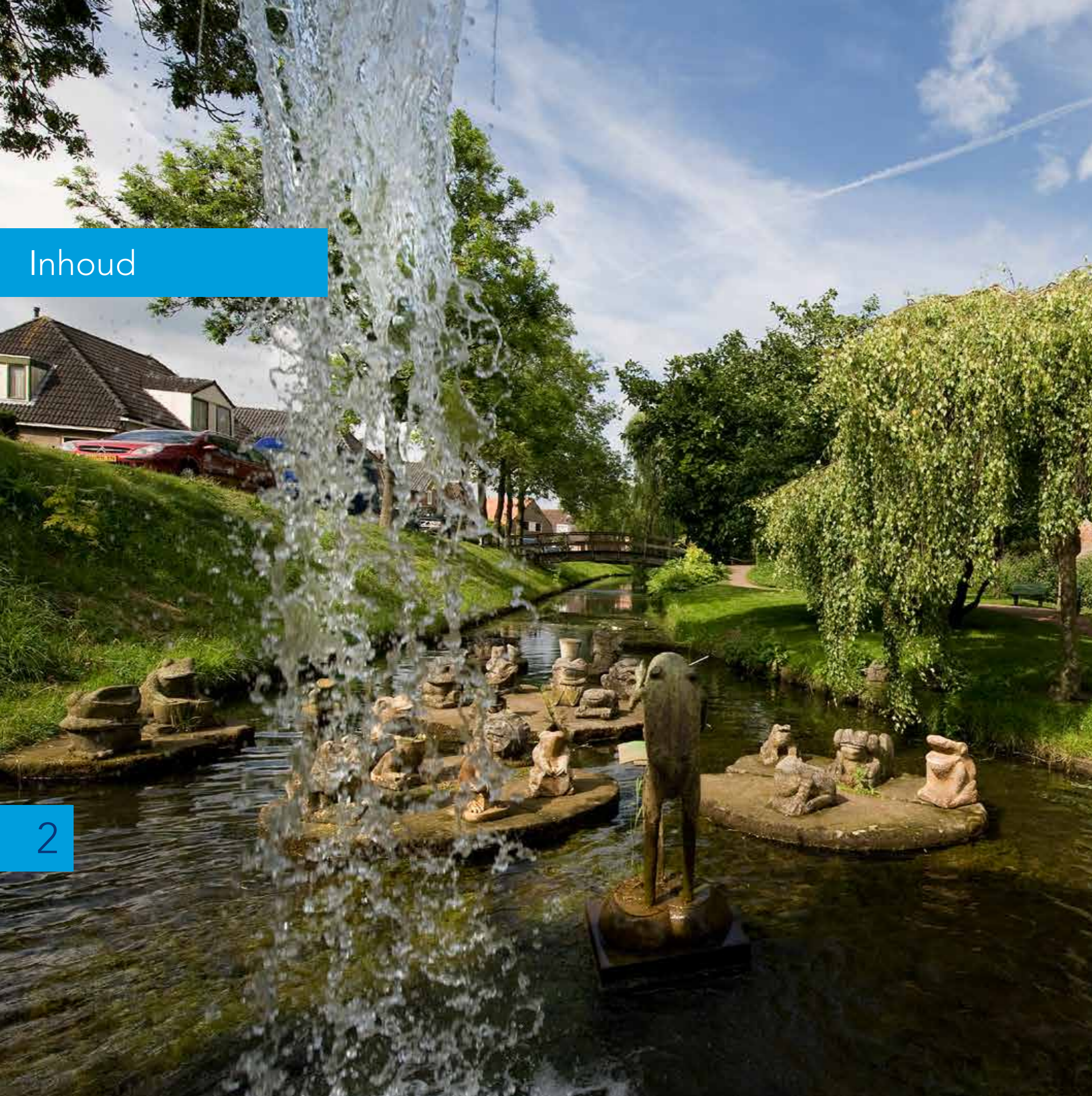
waterschap
**vallei en
veluwe**

Toekomstbeelden van ons waterschap

Bestuurlijke langetermijnvisie

APRIL 2014

Inhoud

2

APRIL 2014

Voorwoord	4
Water vraagt permanente aandacht	6
Dit zijn onze toekomstbeelden	8
1 We sturen de waterhuishouding aan als één systeem	8
2 We focussen meer op stedelijk gebied	10
3 De risicobenadering is ons uitgangspunt voor veiligheid	12
4 De huidige zuiveringscapaciteit is voldoende	14
5 We winnen grondstoffen en energie	16
6 We zijn integraal grondwaterbeheerder	18
Zo willen wij werken	20
Deze ontwikkelingen sturen onze visie	22
Nawoord	27

3

We willen met onze partners in gesprek over hoe zij de toekomst zien en hoe we elkaar kunnen versterken. Samen bepalen we de beste oplossingen voor uitdagingen waar we gezamenlijk voor staan. Dat begint met een heldere inzet van het waterschap. Wij hebben daarom in dit visiedocument onze toekomstbeelden geformuleerd.

Om goed vooruit te kunnen kijken moet je weten waar je nu staat. Onze kerntaken zijn helder: veiligheid van waterkeringen, zuivering van afvalwater en de juiste beschikbaarheid en kwaliteit van het oppervlaktewater. De rechtsvoorgangers van het jonge Waterschap Vallei en Veluwe hebben zich altijd ingespannen voor een hoog niveau op het gebied van deze veiligheid, kwaliteit en kwantiteit. Dit verdient respect omdat het ons een goede uitgangspunt verschaft voor de toekomst. De kerntaken zijn en blijven ons uitgangspunt, daar gaan we onverminderd mee door. Daarbij ligt onze prioriteit bij de veiligheid van mens, dier en economische infrastructuur.

Vanuit die goede startpositie willen we nu onze focus naar de toekomst bepalen. We weten immers dat het werken aan water in een delta nooit ophoudt.

De klimatologische, technologische en maatschappelijke uitdagingen zijn fors. Wat doen wij om onze rol en onze aanpak af te stemmen op deze uitdagingen? Wij pakken als waterschap de handschoen op om intensief met onze partners zoals overheden, bedrijven en kennisinstellingen samen te werken aan bestaande en nieuwe opgaven. Door oog te hebben voor elkaars opgaven en belangen gaan we verder met resultaten boeken.

De toekomstbeelden die u in deze langetermijnvisie aantreft, zijn niet in beton gegoten. Ze vormen gezamenlijk onze agenda in de dialoog met partners over de toekomst. Op basis van die uitwisseling komen we mogelijk tot een bijstelling of verandering van de toekomstbeelden: ze

zijn 'levend'. Wij zien uit naar inspirerende gesprekken en voortzetting van de samenwerking.

Drs. Tanja Klip - Martin
Dijkgraaf Waterschap Vallei en Veluwe

“Werken aan water in een delta

houdt nooit op”

Voorwoord

4

5

Water permanente

vraagt aandacht

Water is onlosmakelijk verbonden met ons bestaan. Deze verbondenheid is de kern waaromheen onze missie en onze lange-termijnvisie vorm krijgen.

Klimaatverandering, energieschaarste, demografische en technologische ontwikkelingen vragen om nieuwe oplossingen. Het waterschap kan samen met anderen de antwoorden geven. Daarom moet waterschap Vallei en Veluwe meer zijn

dan kennisleverancier en waterpartner. Wij staan ook aan de wieg van innovatieve projecten en hanteren daarbij een open en flexibele houding naar onze partners.

Onze kerntaken vormen de basis voor ons handelen. In sommige gevallen kunnen we de taken anders invullen dan voorheen. Zo is het winnen van duurzame energie en grondstoffen inmiddels onlosmakelijk verbonden met de waterhuishouding in ons werkgebied. Bij elke opgave is het onze

plicht tegen voor onze inwoners zo laag mogelijke maatschappelijke lasten te werken. Dit vraagt een intensieve samenwerking tussen het bedrijfsleven, burgers, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en overheden.

Waterschap Vallei en Veluwe staat voor belangrijke bestuurlijke keuzes die richting geven aan het handelen in de komende jaren. Deze komen voort uit ontwikkelingen in onze omgeving en onze visie daarop. We hebben ze daarom verwoord in een aantal toekomstbeelden, waarover we graag in gesprek gaan met onze partners.

De optelsom van de toekomstbeelden en bijbehorende keuzes leidt tot een andere positie voor het waterschap. Wij zijn een waterschap dat verantwoordelijkheid blijft nemen voor de kerntaken, maar de doelen niet meer alleen kan bereiken. Daarvoor is de wateropgave te omvangrijk geworden en is er een te sterke vervlechting met andere werkvelden.

Bij het realiseren van onze ambitie houden we rekening met de actuele financiële mogelijkheden die dan gelden. We gaan samen met onze partners op zoek naar het creëren van maatschappelijke en financiële meerwaarde. Hierbij geldt de doelstelling dat ons werk zich terugverdient.

Dit zijn onze toekomstbeelden

Toekomstbeeld 1

We sturen de waterhuishouding aan als één systeem

Oppervlaktewater, grondwater, drinkwater en afvalwater zijn allemaal met elkaar verbonden. Toch liggen de taken en verantwoordelijkheden voor deze onderdelen van de waterhuishouding bij verschillende partijen. Om de waterhuishouding te optimaliseren is samenwerking nodig. Daarom geven wij de voorkeur aan een gezamenlijke en integrale benadering van de waterhuishouding als één systeem. Dit verbetert de

kwaliteit en werkt kostenbesparend. Zo kunnen vraag en aanbod van water kwantitatief en kwalitatief optimaal op elkaar worden afgestemd voor alle functies: wonen, recreatie, landbouw, industrie en natuur. Voor de lange termijn lijkt het waterschap de aangewezen regisseur voor alle regionale waterdossiers.

Voor de korte termijn benutten wij optimalisatiekansen in de aansturing van de afvalwaterketen door het als één systeem te benaderen. Waterschap Vallei en Veluwe streeft naar een dynamische structuur met een centrale regiekamer, van waaruit zowel de afvalwaterketen als het watersysteem kan worden aangestuurd. Optimalisatie van de waterhuishouding vraagt immers om gezamenlijk beheer van water in al zijn vormen. Om dat te kunnen doen, moeten het waterschap en partners in de waterhuishouding informatiestromen optimaal met elkaar delen. Wij zetten in op het delen van kennis, kunde en bedrijfsmiddelen.

HIER KUNT U ONS OP AANSPREKEN:

- *We gaan integrale afwegingen maken voor de waterhuishouding.*
- *We nemen het initiatief om met gemeenten de gezamenlijke regie op waterbeheer te organiseren.*

We focussen meer op stedelijk gebied

De effecten van de klimaatverandering zullen vooral tot uiting komen in de stad in de vorm van droogte, wateroverlast, hittestress en verslechtering van de waterkwaliteit. Het belang van water als ruimtelijk ordenend middel neemt sterk toe. Door de introductie van veel meer water en groen zorgen steden in ons gebied voor hun duurzame toekomst. Deze ontwikkeling vraagt om een actieve rol van het waterschap. De hoeveelheid en complexiteit van de uitdagingen in de stad in verhouding tot die in het landelijk gebied, leiden er logischerwijs toe dat de focus van onze ontwikkelkracht meer dan voorheen op het stedelijk gebied ligt. We zoeken samen met gebiedspartners naar nieuwe oplossingen voor lokale berging en infiltratie van water, waarbij functies worden gecombineerd. We bestrijden watertekorten en hittestress en verbeteren de waterkwaliteit door schoon hemelwater en de uitstroom van onze afvalwaterzuiveringen lokaal te benutten. De oplossingen kunnen we zowel in het stedelijk als het landelijk gebied vinden. Stad en platteland zullen daarbij nog meer met elkaar verbonden zijn. Op deze manier werken we mee aan een robuust en toekomstbestendig stedelijk watersysteem.

De voornaamste opgave waar we voor staan in het beheer van het landelijk gebied is het op peil houden en optimaliseren van de kwaliteit. De huidige hoge kwaliteit is te danken aan de grote investeringen en uitvoeringsprogramma's die het waterschap de afgelopen decennia heeft uitgevoerd. Daarnaast blijven we in het landelijk gebied participeren in ontwikkelingen geïnitieerd en gefinancierd door onze partners, zoals via het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer.

HIER KUNT U ONS OP AANSPREKEN:

- *Bij nieuwbouw en ruimtelijke herinrichting zijn wij partner met advies, ontwerp of regie voor de manier waarop water een plek krijgt.*
- *We wisselen kennis en informatie uit met onze partners voor het klimaatadaptief maken van het stedelijk watersysteem.*

De risicobenadering is ons uitgangspunt voor veiligheid

Toekomstbeeld 3

Waterschap Vallei en Veluwe zorgt ervoor dat de waterkeringen burgers en bedrijven beschermen tegen overstromingen. Vanuit het nationale Deltaprogramma werken wij met partners aan passende veiligheidsnormen voor onze waterkeringen en een maatregelenpakket om aan eventuele nieuwe normen te voldoen.

Wij onderschrijven de aanpak van de deltacommisaris rondom meerlaagsveiligheid. Wij zijn verantwoordelijk voor de eerste laag: de dijken. De tweede en derde laag worden gevormd door ruimtelijke inrichting en rampenbestrijding. Vanuit de verantwoordelijkheid voor de dijken zijn wij goed toegerust om aan te geven waar en hoe de tweede en derde laag het veiligheidsniveau compleet kunnen maken. Daarbij zijn anderen eindverantwoordelijk en is het waterschap adviseur.

Bij de preventie van overstromingen maken we de omslag naar risicodenken. Alleen zo kunnen we werken aan de optimale verhouding tussen maatschappelijke baten, lasten en risico's. Met deze omslag zeggen we meer over de werkelijke kans op een dijkdoorbraak en houden we beter rekening met de gevolgen. Daarnaast is het risico van onze rivierdijken niet overal hetzelfde. Dit vraagt om een aanpak op maat en om openheid richting onze inwoners.

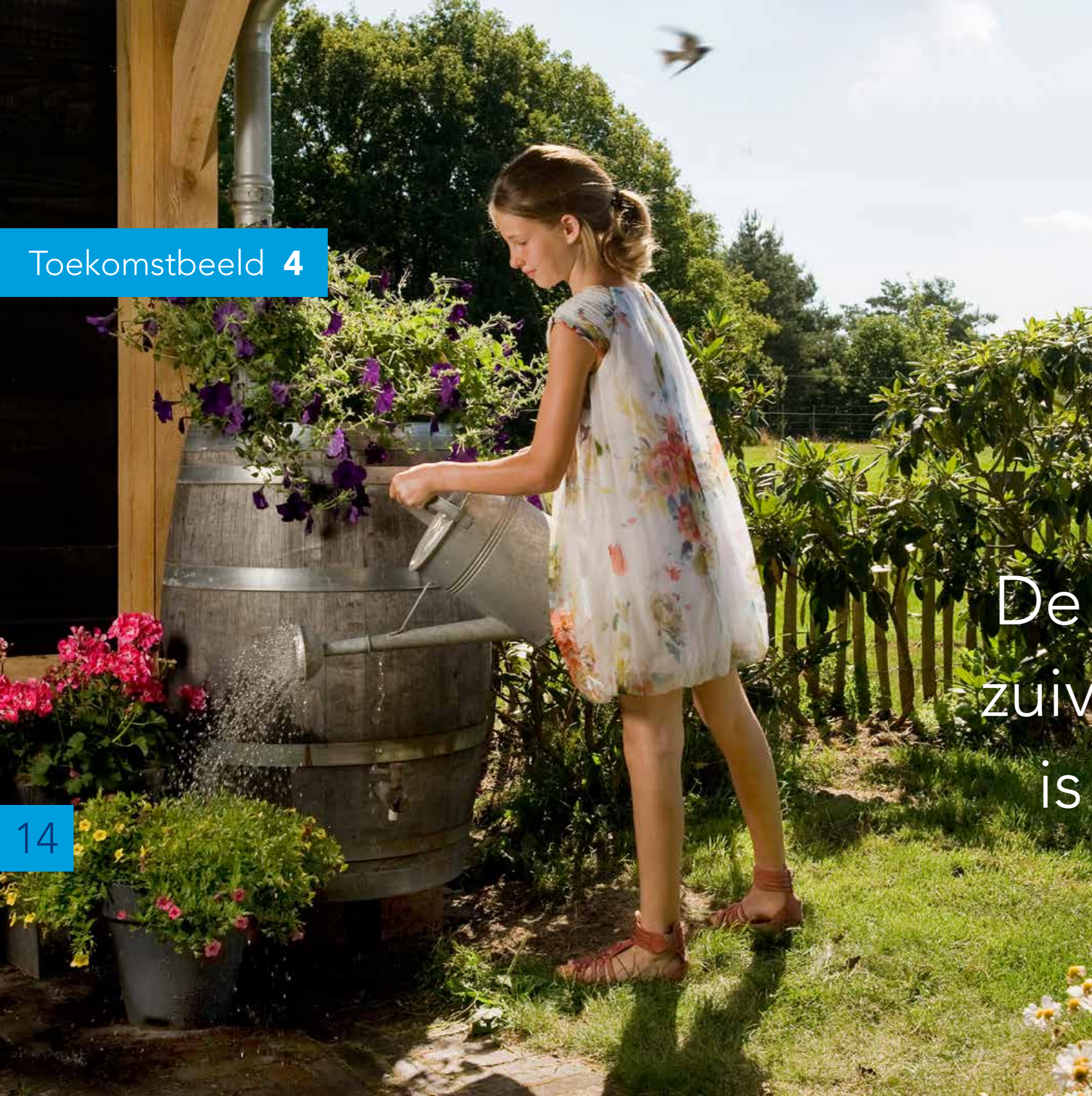
Wij staan binnen kaders meer open voor multifunctioneel gebruik van onze waterkeringen. Daarop wordt vaker een beroep gedaan als gevolg van toenemende ruimtelijke druk en de roep om het benutten van de waarde van ruimte. Denk hierbij aan voorbeelden als de Deltadijk, een parkeergarage in een dijk bij Katwijk en de toepassing van zonnepanelen op dijken.

HIER KUNT U ONS OP AANSPREKEN:

- *Onze dijken voldoen aan de deltanormen, gesteld in het Deltaprogramma.*
- *We adviseren onze overheidspartners proactief over oplossingen in de 2e en 3e laag.*

12

13

De huidige zuiveringscapaciteit is voldoende

Wij streven naar het scheiden van schone en vuile waterstromen bij de bron. Regenwater heeft vaak een goede kwaliteit en is daarom goed te gebruiken in het stedelijk gebied. Uitbreiding van de hydraulische capaciteit van onze zuiveringen is dan niet meer nodig.

De vuilbelasting van onze zuiveringen neemt door de beperkte bevolkingsontwikkeling nauwelijks nog toe of zelfs af. Wel krijgen we te maken met meer complexe (micro)verontreinigingen, zoals medicijnresten en microplastics. Door in te zetten op bewustwording over het gebruik van deze stoffen en scheiding bij de bron, kunnen we deze verontreinigingen samen met onze partners aanpakken daar waar dit het meest efficiënt is.

Deze aanpak resulteert in een lagere investeringslast op de centrale rioolwaterzuiveringsinstallatie en vergroot de mogelijkheid om de groei van de belastingdruk op inwoners van ons werkgebied te beheersen.

HIER KUNT U ONS OP AANSPREKEN:

- *We gaan met gemeenten in gesprek om op zoveel mogelijk locaties schone waterstromen buiten de afvalwaterketen te brengen.*
- *We streven naar bewustwording over de oorzaken van complexe verontreiniging en stimuleren de aanpak bij de bron.*

We winnen grondstoffen en energie

Afvalwater is rijk aan grondstoffen en energie en het is aan ons om deze samen met onze partners aan het water te onttrekken voor hergebruik. We zetten actief in op de terugwinning van grondstoffen die aanwezig zijn in het binnenkomende afvalwater en van biomassastromen vanuit het watersysteem. De kerntaken van het waterschap en onze dienstbaarheid aan maatschappelijke doelen als volksgezondheid, waterkwaliteit en veiligheid, blijven daarbij uitgangspunt. Het grote verschil is de meer duurzame wijze waarop we deze doelen bereiken.

Daarmee levert het waterschap een bijdrage aan de duurzame economie waarin afval niet bestaat, omdat het altijd nieuwe waarde krijgt als basis voor nieuwe producten. Door stromen zoveel mogelijk bij de bron te scheiden wordt waardecreatie eenvoudiger en ontstaan kortere cycli.

Daarnaast streven we met de winning van grondstoffen en duurzame energie naar een significante kostenverlaging voor de uitvoering van onze primaire taken.

HIER KUNT U ONS OP AANSPREKEN:

- *We werken op landelijk niveau mee aan de juiste kaders om kansen te creëren in de energie- en grondstoffen-terugwinning.*
- *In ons werkgebied implementeren we innovaties binnen de gouden vierhoek: kennisinstellingen, overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven.*

We zijn integraal grondwaterbeheerder

We zijn er van overtuigd dat het op den duur effectiever en efficiënter is dat alle operationele grondwatertaken bij één organisatie komen te liggen, zowel kwantitatief als kwalitatief. Gezien ons takenpakket en onze rol is de beste optie om hiervoor het waterschap aan te wijzen.

Oppervlakte- en grondwater en processen in de bodem hangen sterk met elkaar samen. De drukte in onze ondergrond neemt steeds verder toe. Het is evident dat ruimtelijke ordening, het bodemsysteem en ook het rioolbeheer in directe relatie met elkaar staan.

Bovendien wordt hiermee een heldere scheidslijn gecreëerd tussen kaderstelling door Rijk en provincie enerzijds en operationele uitwerking door het waterschap anderzijds.

Waterschap Vallei en Veluwe wil uitgroeien tot de integrale regionale beheerder van grond- en oppervlaktewater. Daarbij werken wij nauw samen met de provincies, de gemeenten, de drinkwaterbedrijven en het bedrijfsleven. Wij nemen op den duur ook de meldingen en vergunningaanvragen met betrekking tot bodemenergie, grote industriële onttrekkingen en openbare drinkwaterwinning in behandeling. Daarnaast gaan we als all-in grondwaterbeheerder het grondwatermeetnet beheren, grondwaterhoeveelheid en -kwaliteit monitoren en verzoeken om schadevergoeding beoordelen bij schade in verband met onttrekkingen of verontreinigingen.

HIER KUNT U ONS OP AANSPREKEN:

- *We initiëren de samenwerking rondom grondwater tussen provincies, gemeenten en drinkwaterbedrijven.*
- *We zijn bereid om het grondwaterloket te zijn voor inwoner, bedrijf en collega overheid.*

Zo willen wij werken

Welke uitwerking de toekomstbeelden uit deze langetermijnvisie krijgen in de praktijk van de komende jaren, hangt af van vele factoren. Maar ongeacht het onderwerp van de ambitie, zullen er altijd vier vaste waarden in terug te vinden zijn: innovatie, betaalbaarheid voor burger en bedrijf, duurzaamheid en veilig wonen en werken. Het realiseren van onze toekomstbeelden vraagt wel om een andere manier van werken: nog meer als onderdeel van onze omgeving. We werken proactief, met gedegen kennis van water en omgevingskennis, aan doelen voor onszelf en anderen.

WE ZIJN KENNISLEVERANCIER OP HET GEBIED VAN WATER

Voor partners hebben we een duidelijk profiel: kennisleverancier op het gebied van water. We hebben kennis over water én over klimaatverandering, de duurzame economie en complexe stoffen. Die kennis is noodzakelijk om onze kerntaken goed uit te voeren en om te zorgen dat we samen met partners kansen creëren en benutten.

WE KENNEN ONZE PARTNERS EN ONZE OMGEVING

We koppelen onze kennis over water aan die van onze partners en aan onze gebiedskennis. Ons gebied kent een grote diversiteit: hoog en laag, zand en veen, verstedelijkt en agrarisch. Lokale kennis is essentieel om onze inzichten praktisch te maken en concreet aan te geven wat mogelijke toepassingen zijn in welk gebied en hoe dat past bij doelstellingen van ons en onze partners. Daardoor kunnen we een praktische bijdrage leveren aan bredere opgaven in het landelijke en stedelijk gebied.

WE ZIJN EEN PROACTIEVE WATERPARTNER

De basis voor succesvol waterpartnerschap is: kansen voor ons en voor partners actief opzoeken. In een vroeg stadium zitten we aan tafel of vragen partijen aan tafel, om nieuwe ontwikkelingen aan te jagen en te realiseren. Deze benadering biedt ultieme kansen voor terugwinning van grondstoffen en energie, effectieve klimaatmaatregelen, voldoende en schoon water en beheersbare lasten voor de burger. Vanuit een gezamenlijke, open agenda zetten we netwerken op van overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties, burgers en kennisinstellingen. De rol die we daarbij als waterschap spelen is afhankelijk van de gewenste ontwikkeling: kennisdrager, launching customer, opdrachtgever of trekker.

WIJ ZIJN EEN EXCELLENTE, INNOVATIEVE ÉN OPEN ORGANISATIE

Ons waterschap ontwikkelt zich op het gebied van kennis, kunde en uitvoering tot een excellente organisatie en waterpartner bij uitstek. Vragen en vergunningaanvragen van burger en bedrijf verwerken we vlot. We stemmen onze doelen, uitvoering en financiering op een slimme manier af met andere overheden of organisaties. We ontwikkelen samen met kennisinstellingen en bedrijfsleven nieuwe technologie en leggen de relatie met het nationale topsectorenbeleid en het Techniekpact. We intensiveren contacten met onze potentiële medewerkers van de toekomst, van basisschool tot vervolgonderwijs.

Deze ontwikkelingen sturen onze visie

Om te komen tot de toekomstbeelden in dit visiedocument is het dagelijks bestuur samen met strategisch adviseurs binnen het waterschap uitgebreid in gesprek gegaan met externe stakeholders: andere overheden, bedrijven, kennisinstellingen, landbouw- en natuurorganisaties. Ook binnen het waterschap is uitgebreid stilgestaan bij wat de komende jaren op ons afkomt. Dit heeft inzicht gegeven in grotere ontwikkelingen op zes fronten die betekenis hebben voor ons gebied en ons waterschap.

Klimaat

Dit zien we: het klimaat verandert

Wereldwijd zijn we het er inmiddels over eens: de opwarming van de aarde zet door. Het weer wordt extremer, de temperatuur gaat omhoog en de zeespiegel stijgt. Met de temperatuurstijging worden de winters natter, neemt het aantal regendagen in de zomer af en valt veel meer regen in korte tijd.

Dit zijn consequenties voor ons gebied en het waterschap

Hevigere regenbuien leiden tot:

- meer wateroverlast in voornamelijk het stedelijk gebied: water op straat;
- vaker voorkomen van riooloverstortsituaties;
- meer problemen op de zuiveringen, onder meer uitspoeling en lagere zuiveringsrendementen.

Lange droge perioden leiden tot:

- droogval van beken en een achteruitgang van de waterkwaliteit;
- verlaging van de grondwaterstand;
- meer natuurbranden;
- droogteschade aan gewassen en verdere verdroging van natuur;
- ophoping van slib en sediment in rioelstelsels.

De stijgende temperaturen leiden tot:

- hittestress in de steden en een toenemende vraag naar recreatie in het oppervlaktewater;
- vaker voorkomen van blauwalgen en vissterfte, vooral in stedelijk gebied en stilstaande wateren;
- toenemende overlast van exoten.

Snel stijgende temperaturen na lange winters, al dan niet in combinatie met langdurige regen in aanvoergebieden van de Rijn, maken dat we vaker veel water in een korte periode op ons af zien komen. De kans op overstromingen wordt hierdoor twee tot zes keer groter. Kortom, de klimaatverandering heeft een grote invloed op de taken van het waterschap, maar ook op die van alle regionale partners. Zo ligt voor veel opgaven een belangrijke taak bij gemeenten. Intensieve samenwerking is nodig om te komen tot slimme, gebiedsspecifieke oplossingen. Goede monitoring en betrouwbaar gegevensbeheer zijn noodzakelijk om de juiste maatregelen te kunnen treffen. Dit besef maakt dat we streven naar een robuust en duurzaam bodemsysteem en daarbij passende waterhuishouding.

Economie

Dit zien we: groeiende aandacht voor een circulaire economie

De wereldbevolking blijft groeien en luxe goederen komen voor steeds meer mensen binnen het bereik. Dit leidt tot een verder toenemende vraag naar grondstoffen. Echter, het aanbod van grondstoffen is beperkt, denk aan fossiele brandstoffen, fosfaat en zeldzame aardmetalen. Explosief stijgende grondstofprijzen zijn het resultaat. Maar ook ontstaat steeds meer schaarste aan water, voeding en ruimte. Sluiten van ketens gericht op maximaal hergebruik van producten en grondstoffen en minimalisatie van waardevernietiging wordt het devies: de circulaire economie.

Dit zijn consequenties voor ons gebied en het waterschap

We zien het waterschap als schakel in de circulaire economie.

De watercyclus zit immers vol grondstoffen. Het afvalwater bevat bijvoorbeeld fosfaat, stikstof en cellulose. Maar ook bevat het biomassa voor de productie van bijvoorbeeld energie en bioplastics. Ook het watersysteem kent een aantal nuttige grondstoffen, denk aan maaisel. Door grondstoffen terug te winnen en daarmee in de keten terug te brengen, kunnen deze stoffen een hoogwaardiger toepassing krijgen. Hiermee nemen de waterschappen een positie in de keten in. Tevens biedt de productie van waardevolle grondstoffen kansen voor de reductie van kosten in het kader van het Bestuursakkoord Water.

De circulaire economie vraagt ook dat grondstoffen kunnen worden opgeslagen, voor tijden van schaarste. Voorbeelden zijn de opslag van warmte-energie in het zomerseizoen voor gebruik in de winter of de opslag van (hemel)water voor perioden van langdurige droogte in het zomerseizoen. In beide gevallen speelt de ondergrond een belangrijke rol, iets waarvoor steeds meer aandacht ontstaat.

Ook het opwekken van duurzame energie uit zon, wind en water passen goed binnen de circulaire economie. De gebouwen en terreinen in eigendom van het waterschap, bieden ruimte aan het opwekken van deze vormen van duurzame energie.

Eén van de basisprincipes bij het verduurzamen van de economie is ketensamenwerking over de grenzen van sectoren, gericht op het creëren van meervoudige waarde. Dit betekent voor de waterschappen dat ze buiten de watersector de samenwerking zoeken en breder denken dan de eigen taken. Alleen zo kan de hoogste maatschappelijke waarde worden bereikt.

Deze ontwikkelingen
sturen onze visie

Chemie

Dit zien we: toenemend gebruik van complexe stoffen

Er worden steeds complexere stoffen gebruikt in onder meer medicijnen, bestrijdingsmiddelen en plastics. Ook neemt het gebruik van nanodeeltjes toe, bijvoorbeeld in elektronica en kleding. Door toenemend gebruik van deze producten groeit ook de emissie van diverse stoffen naar het milieu en water. De milieubelasting van deze stoffen vraagt aandacht in de nabije toekomst. Van verschillende stoffen is bekend dat deze een gevaar vormen voor de volksgezondheid en/of het ecosysteem. Een gedeelte van deze stoffen is door de Europese commissie genormeerd. Echter van een grote hoeveelheid stoffen is het effect nog onbekend, dit geldt bijvoorbeeld voor veel nanodeeltjes.

Dit zijn consequenties voor ons gebied en het waterschap

De waterschappen hebben als belangrijke taak het afvalwater dat deze complexe microverontreinigingen bevat, te zuiveren en het oppervlaktewater veilig en schoon te houden. Dat is een complexe opgave. De waterschappen hebben kennis van nieuwe stoffen, mogelijkheden voor preventie en methoden voor een (brongerichte) aanpak nodig. Door vanuit een landelijk kader met diverse partners samen te werken, vanuit de bron aanpak en met meer bewustwording en betrokkenheid van de burgers, kan de emissie van complexe stoffen naar de omgeving worden beperkt.

Ruimte en infrastructuur

Dit zien we: krimp en groei van de bevolking

Hoewel de wereldbevolking hard blijft groeien, neemt de bevolking groei in Nederland af. Vanaf ongeveer 2030 zal er sprake zijn van stabilisatie. Groei van de bevolking beperkt zich de komende decennia vooral tot delen van de Randstad.

Dit zijn consequenties voor ons gebied en het waterschap

We hebben te maken met grote regionale verschillen in ons gebied. In het westelijk deel blijft de bevolking groeien, terwijl regio's in het oostelijk deel te maken krijgen met een duidelijke krimp. Beide ontwikkelingen hebben invloed op de ruimtelijke druk en benodigde infrastructuur. In groeiregio's is het de uitdaging een robuust watersysteem te behouden (voldoende water met een goede kwaliteit). Samenwerking met gemeenten, woningcorporaties en andere partners zal nodig zijn, bijvoorbeeld bij het combineren van functies.

In krimpregio's zijn juist nieuwe oplossingen nodig om afnemende ruimtelijke druk op te vangen. Dit biedt kansen voor de ontwikkeling van natuur en een robuust watersysteem. Daarnaast worden zuiveringen inefficiënt en de uitdaging ligt hier in het behouden van een efficiënte infrastructuur. Mogelijk worden met de krimp lokale zuiveringsconcepten interessanter dan de huidige centrale zuiveringsinstallaties. In het algemeen vraagt de bevolkingsontwikkeling om flexibiliteit.

Deze ontwikkelingen
sturen onze visie

Kennis

Dit zien we: technische kennis wordt schaarser
Al jaren zien we dat steeds minder jongeren kiezen voor een technische opleiding. De komende jaren zal dit tekort verder oplopen.

Dit zijn consequenties voor ons gebied en het waterschap

Technische kennis gericht op de zorg voor veilige dijken, voldoende en schoon oppervlaktewater en gezuiverd water wordt steeds schaarser en raakt versnipperd. Voor met name de gemeenten geldt dat specifieke (water)kennis gebonden is aan een beperkt aantal personen. Dit maakt vooral kleine gemeenten kwetsbaar. Daarbij komt dat goed gekwalificeerd nieuw technisch personeel schaars wordt. Op de watergerelateerde zaken kunnen de waterschappen gemeenten ondersteunen om kennisleemten op te vullen.

Het behouden van het basiskennisniveau bij waterschappen is gemakkelijker dan bij gemeenten. Echter de technologische ontwikkeling gaat razendsnel, wat betekent dat niet ieder waterschap alle kennis zelf in huis heeft. Voor complexe vraagstukken gaan de waterschappen steeds meer samenwerken; kennis wordt gedeeld en samen ontwikkeld.

Maatschappij

Dit zien we: een veranderende houding in de samenleving

In de samenleving is sprake van individualisering en een toenemende behoefte aan transparantie. Individualisering zien we niet alleen terug in het groeiend aantal eenpersoonshuishoudens, maar ook in de vraag naar communicatie op maat en via nieuwe media. De behoefte aan transparantie richt zich bijvoorbeeld op de besluitvorming en kostenverantwoording. Aan de andere kant is de burger ook bereid meer te betalen wanneer er een duidelijke meerwaarde tegenover staat.

Dit zijn consequenties voor ons gebied en het waterschap

De samenleving vraagt om transparantie en maatwerk. Dit vraagt van de waterschappen een actieve deelname aan gebiedsprocessen, duidelijke communicatie en het goed onderbouwen van besluiten. Doelen en eisen kunnen in overleg met de omgeving worden afgestemd op de functie en functie specifieke wensen. Hierop inspringen, biedt de mogelijkheid om als waterpartner herkenbaar te zijn.

Nawoord

Met deze visie bereidt het waterschap zich ambitieus voor op de toekomst. Samen met partners willen we op basis van onze zes toekomstbeelden vooruitkijken. Deze toekomstgerichte dialoog gaan wij graag met u aan. Want werken aan water in een delta houdt nooit op.

Colofon

TOEKOMSTBEELDEN VAN ONS WATERSCHAP BESTUURLIJKE LANGETERMIJNVISIE

Bij de totstandkoming van de toekomstbeelden heeft Waterschap Vallei en Veluwe tal van inspiratiebronnen benut en rekening gehouden met afspraken en inzichten die leven in samenwerkingsverbanden. Hieronder staan de belangrijkste genoemd.

INTERACTIEVE KLIMAATEFFECTATLAS VALLEI EN VELUWE 2012

Deze interactieve atlas schetst de effecten van een veranderend klimaat en grondgebruik voor het gebied van Waterschap Vallei en Veluwe op de thema's overstroming, wateroverlast, watertekort en leefomgevingskwaliteit.

ROUTEKAART AFVALWATERKETEN 2030

Deze routekaart is de gemeenschappelijke visie van de gemeenten en waterschappen in Nederland op de afvalwaterketen in de toekomst.

BESTUURSAKKOORD WATER

Het Bestuursakkoord Water is het document waarin het Rijk, de provincies, waterschappen en drinkwaterbedrijven afspraken hebben vastgelegd om te komen tot een doelmatiger waterbeheer.

DELTAPROGRAMMA

Het Deltaprogramma is een nationaal programma met als doel de huidige en toekomstige generaties veilig te laten zijn tegen het water en te zorgen dat de komende eeuw voldoende zoetwater beschikbaar is.

Waterschap Vallei en Veluwe, april 2014

www.vallei-veluwe.nl/visie

Realisatie: team Communicatie

Fotografie Ben Vulkers

Foto Tanja Klip: Sake Elzinga

Grafische vormgeving Frank Zuithof

UW WATERSCHAP